

A teljesítmény nyilatkozatok ellenőrzésének főbb szempontjai

Palotai Ágnes

apalotai@emi.hu

Építés-és Piacfelügyeleti Iroda

ÉMI az építésfelügyelet szolgálatában

2016. február 24.

Tartalomjegyzék

- A Teljesítmény nyilatkozat kiállításának feltételei
- Teljesítmény nyilatkozat példa
- A Teljesítmény nyilatkozat ellenőrzésének jogszabályi szempontjai
- A Teljesítmény nyilatkozat ellenőrzésének gyakorlati szempontjai

A TELJESÍTMÉNY NYILATKOZAT KIÁLLÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

Jogszabályok

- 2013. július 1-től hatályos **305/2011/EU rendelet** – (CPR)
 - a harmonizált műszaki előírásokkal lefedett építési termékek forgalmazására vonatkozik (2011.03.09.)
 - 305/2011/EU rendelet V. mellékletének az építési termékek teljesítmény állandóságának értékelése és ellenőrzése tekintetében történő módosítás (2014. 02.18.)
 - 305/2011/EU rendelet III. mellékletének az építési termékek teljesítménynyilatkozat elkészítése tekintetében történő módosítás (2014. 02.21.)

Jogszabályok

- **275/2013 (VII. 16.) Kormányrendelet**, amely az építési termékek építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szól

Kapcsolódó jogszabályok

- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 191/2009. (IX. 15.) Korm. Rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről
- 312/2012. (XI. 8.) Korm. Rendelet az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról
- 157/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet az építési termékek teljesítmény nyilatkozatának weboldalon való közzétételére vonatkozó feltételekről

Teljesítmény nyilatkozat fogalma

Az építési termék gyártója által kiállított olyan dokumentum, amely az építési termék teljesítményét a termékre vonatkozó műszaki előírásnak megfelelően, hitelesen igazolja.

Teljesítmény nyilatkozat (TNY) mellékelése

Valamennyi forgalmazott építési termékhez mellékelni kell a teljesítmény nyilatkozat (TNY) egy példányát nyomtatott vagy elektronikus formában.

Teljesítmény nyilatkozat (TNY) tartalma

A kitöltésre vonatkozó utasítást a 2014. 02.21-én módosított CPR rendelet tartalmazza. (későbbiekben egy konkrét példával bemutatjuk)

Teljesítmény nyilatkozat kiállításának feltételei

Miért kell TNY kiállítani?	a forgalomba hozatal, betervezés és beépítés feltétele – néhány kivétel (305/ 2011/EU rendelet, 275/2013 (VII. 16.) Kormányrendelet)
TNY alkalmazási területe:	építési termékekre vonatkozóan
Mikor?	2013.07.01. után gyártott termékekre
Kinek kell kiállítani?	a gyártónak

Milyen nyelven kell a TNY kiállítani?

magyarul
(teljesítménynyilatkozatot annak a tagállamnak a nyelvén kell rendelkezésre bocsátani, amelyben a terméket forgalmazzák)

Rendelkezésre bocsájtás:

akár nyomtatott, akár elektronikus formában, de kérésre nyomtatott formában át kell adni

Teljesítmény nyilatkozat alapidokumentumai:

harmonizált európai szabvány (Első Típusvizsgálat)

Teljesítmény nyilatkozat kiállításának feltételei

Teljesítmény nyilatkozat alapidokumentumai:	Európai Műszaki Engedély (ETA, annak lejáratáig)
	Európai Műszaki Értékelés („új” ETA)
	Építőipari Műszaki engedély (ÉME, annak lejártáig)
	Nemzeti Műszaki Értékelés (NMÉ)

Teljesítmény nyilatkozat kiállításának feltételei

Mikor nem kötelező TNY kiadni?	egyedi vagy rendelésre készített termékek, nem sorozatban gyártott, meghatározott célra szánt építési termékek (pl. műemléki épület)
	építkezés helyszínén gyártott termékek
	hagyományos, természetes, bontott termékek

Ahol nem kötelező a Teljesítmény nyilatkozat, de önkéntesen lehetséges

- **bontott építési termék:** építmény bontása során keletkezett, újbóli felhasználásra szánt, újrafeldolgozás nélkül beépítésre szánt anyag, szerkezet,
- **egyedi termék:** nem sorozatban gyártott, meghatározott célra szánt, egyedileg tervezett és legyártott építési termék, amely egyetlen, beazonosítható építménybe kerül beépítésre,
- **hagyományos vagy természetes építési termék:** ismert és gyakorolt hagyományos eljárással előállított, az előállítás körzetében helyi felhasználásra szánt, fa, terméskő, föld, agyag, vályog, nád, szalma és más természetes vagy növényi anyagok és az ezekből jellemzően nem sorozatban gyártott építési termékek

Amikor nem kötelező a Teljesítmény nyilatkozat kiállítása

Az alapvető követelmények teljesítését akkor is igazolni kell, amelynek módja:

- a) A gyártó által önkéntesen kiadott teljesítmény nyilatkozat
- b) A felelős műszaki vezető (FMV) az építőipari kivitelezésről szóló kormányrendelet (191/2009) szerint az építési naplóban tett nyilatkozata

Amikor nem kötelező a Teljesítmény nyilatkozat kiállítása

A nyilatkozathoz szakértő, szakértői intézmény vagy akkreditált laboratórium közreműködése vehető igénybe.

1+,1 és 2+ rendszer esetében a TNY kiállítás alóli mentesség csak akkor vehető igénybe, ha a FMV szakértő, szakértői intézmény vagy akkreditált laboratórium közreműködését igénybe vette. (adott termék melyik rendszerbe tartozik, azt a szabvány ZA mellékletében, ill. az Európai Bizottsági Határozataiban – Európai Unió Hivatalos Lapjában - ellenőrizhetjük le)

Újrahasznosítás műszaki lehetőségei

PI. szerkezetbontásból származó, épen visszanyert anyagok: téglá, cserép, kerámia, nyílászáró, szerelt fal, stb. ill. *ezek elemei* felhasználhatók építési célra, ha a vonatkozó műszaki normatíva, pl. (harmonizált) termékszabvány, nemzeti műszaki értékelés kritériumai alapján megfelelnek.

PI. MSZ EN 771-1:2011 Falazóelemek követelményei. 1. rész: Égetett agyag falazóelemek.

A felhasználásról való döntésért felelős az „FMV”, aki szakértői intézetet, akkreditált laboratóriumot vehet igénybe a döntéséhez.

305/2011 rendelet módosításai

Az Európai Parlament és a Tanács 305/2011/EU rendeletének **III. mellékletének módosítása (2014. február 21.)** az építési termékekre vonatkozó teljesítmény nyilatkozat elkészítése során használt minta tekintetében

- A vonatkozó rendelet III. mellékletében szereplő mintát ki kell igazítani a műszaki fejlődés figyelembe vételével a teljesítmény nyilatkozat egyszerűsítése érdekében

305/2011 rendelet módosításai

A gyártók a TNY-ba rögzíthetik az arra honlapra való hivatkozást, ahol a TNY másolatát a von. EU rendelet 7. cikke (3. bekezdésnek megfelelően) közzétették. Ezt bármely helyre be lehet illeszteni, ahol nem befolyásolja a kötelező információk olvashatóságát.

A módosítás célja a rugalmasság biztosítása

1. A mintától eltérő forma használata megengedett

305/2011 rendelet módosításai

2. A minta pontjainak összevonása, azok együttes bemutatása révén
3. A minta pontjainak eltérő sorrendben való bemutatása, egy vagy több táblázat használata
4. A minta egyes olyan pontjainak elhagyása, amelyek a termék vonatkozásában nem relevánsak
5. A pontok számozás nélkül történő bemutatása

TELJESÍTMÉNY NYILATKOZAT

PÉLDA

Teljesítménynyilatkozat

DoP száma: 15062W3150
Termék:

Porotherm 44 K

- (1) A termék típusának egyedi azonosító kódja a teljesítménynyilatkozat száma.
(2) Referencia szám: 15062W3150

(4)

Wienerberger

Wienerberger Teglaiipari zRt.
1119 Budapest Bartfai u. 34.
Magyarország

- (3) Rendeltetése falazott falakban, pillérekben, válaszfalakban:
(6) A teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszer:
(7) A bejegyzett tanúsító szervezet azonosító száma:

védett falazott szerkezethez
System 2+
1415

elvégezte:

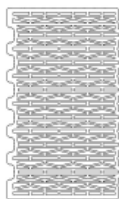
- (i) a gyártó üzem, illetve a gyártásközi folyamat és termékelőírás ellenőrzési rendszer kezdeti vizsgálatát,
(ii) a gyártásközi folyamat és termékelőírás ellenőrzési rendszer folyamatosan felügyeli, vizsgálja és értékeli; a következő számon tanúsítványt állított ki:

1415-CPR-24-(C-16/2005)

(9) Nyilatkozat szerinti teljesítmény:

Típus: LD - Falazóelem

Méreték és mérettűrések		Tm	Rm
Hosszúság:	mm	250 ± 6	5
Szélesség:	mm	440 ± 5	6
Magasság:	mm	238 ± 4	5
Középtértek tőrés:	kategória	Tm	
Mérettartomány:	kategória	R2	
Fekvő felületek síktól való eltérése:	mm	NPD	
Fekvő felületek párhuzamossága:	mm	NPD	
Alak			
Falazóelem csoport:	-	3	
Üregek százalékos aránya:	%	NPD	
Bemélyedések aránya:	%	NPD	
Testsűrűség			
Brutto száraz testsűrűség:	kg/m ³	740	
Netto száraz testsűrűség:	kg/m ³	NPD	
Tőrés:	kategória / %	Dm / 11	
Nyomószilárdság			
Kategória:	-	1	
Fekvőfelületre merőleges:	N/mm ²	10	
Oldalirányú, falsíkban:	N/mm ²	2	
Oldalirányú, falsíkban 2:	N/mm ²	NPD	
Tapadószilárdság:	N/mm ²	0,15	
Hővezetési tényező, λ_{10} , száraz, elem:	W/(m·K)	0.104	Meghatározási mód EN 1745:2012 sz.: P5
Páraáteresztő képesség:	-	$\mu = 5/10$	
Tartósság, fagyhatással szemben:	kategória	F0	
Vízfelvétel:	%	NPD	
Kezdeti vízfelvétel:	kg/(m ² ·min)	NPD	
Aktív oldható sótartalom:	kategória	S0	
Nedvesség okozta alakváltozás:	mm/m	NPD	
Tűzvesélyesség:	osztály	A1	
Veszélyes anyagok:	-	NPD	

A valós üregrendezés kis mértékben eltérhet

EN 771-1:2011

- (10) A termék megfelel a fent részletezett teljesítményeknek.

A gyártó nevében és részéről aláíró személy:

CEO
2015-05-06 Norbert Schwarzmüller

Wienerberger Teglaiipari zRt.
1119 Budapest Bartfai u. 34.
Magyarország

További információk:

DoP száma: 15062W3150
Termék:

Porotherm 44 K

- (1) A termék típusának egyedi azonosító kódja a teljesítménynyilatkozat száma.
(2) Referencia szám: 15062W3150

(4)

Wienerberger

Wienerberger Teglaiipari zRt.
1119 Budapest Bartfai u. 34.
Magyarország

Falazóelem szabványos nyomószilárdsága (fb) N/mm² 11,38
Bordák és kérégek kombinált vastagsága (ct) % ≥ 12

(1) A terméktípus egyedi azonosító kódja és a TNY száma

Dokumentum megnevezése: Teljesítmény nyilatkozat

Terméktípus: Porotherm 44 K

Teljesítmény nyilatkozat száma: 15062W3150

(2) Felhasználás célja és a (3) a gyártó megnevezése

Rendeltetése: falazott falakban, pillérekben, válaszfalokban - védett falazott szerkezethez

(5) Rendszer megjelölése és (6) a harmonizált szabvány megnevezése

A teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszer: 2+

EN 771-1:2011 Falazóelemek követelményei. 1. rész:
Égetett agyag falazóelemek.

(6) A bejegyzett tanúsító szervezet azonosító száma: 1415
elvégezte:

(i) a gyártó üzem, illetve a gyártásközi folyamat és
termékellenőrzési rendszer kezdeti vizsgálatát,

(ii) a gyártásközi folyamat és termékellenőrzési rendszert
folyamatosan felügyeli, vizsgálja és

értékeli; a következő számon tanúsítványt állított ki:

1415-CPR-24-(C-16/2005)

(7) Nyilatkozat szerinti teljesítmény

Típus: LD - Falazóelem

Méretek és mérettűrések Tm / Rm

Hosszúság: mm $250 \pm 6,5$

Szélesség: mm $440 \pm 5,6$

Magasság: mm $238 \pm 4,5$

Középérték tűrése: kategória Tm

Mérettartomány: kategória R2

Fekvő felületek síktól való eltérése: NPD

(külső homlokzatburkoló téгла: fagyállóság és aktív oldható sótartalom)

(7) Nyilatkozat szerinti teljesítmény

Tűzveszélyesség: osztály A1

Hővezetési tényező, λ 10,száraz,elem: 0,104 W/(m·K)

Falazóelem nyomószilárdsága: 10 N/mm²

A fent azonosított termék megfelel a fent részletezett teljesítményeknek.

Dátum, aláírás

A TELJESÍTMÉNY NYILATKOZAT ELLENŐRZÉSÉNEK JOGSZABÁLYI SZEMPONTJAI

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. Rendelet

9.§ (10-11) bekezdés, mely szerint a **tervező** a kiviteli tervek készítése során meghatározza az alkalmazásra kerülő építési termékeket,

22.§ (2) bekezdése a kivitelezési dokumentáció tartalmazza az építmény részévé váló összes anyag, szerkezet, termék, berendezés minőségét

22/A.§ (2) A **kivitelezőnek** legalább a tervdokumentációban meghatározott, elvárt műszaki teljesítménnyel rendelkező építési terméket kell beépítenie.

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. Rendelet

12.§ (2) bekezdés h) pontja, mely szerint a **kivitelező feladata** a kivitelezés befejeztével az építési termékek teljesítménynyilatkozatainak átadása,

13.§ (3) bekezdés o)-p) pontok a **felelős műszaki vezető feladata** a megfelelő építési termék beépítése, a termék-helyettesítés szabályainak betartása

16.§ (3) bekezdés j) pontja az **építési műszaki ellenőr feladata** a teljesítménynyilatkozatok meglétének ellenőrzése,

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. Rendelet

22/A. § (4) Ha a tervdokumentációban meghatározott építési terméket a kivitelezés során más építési termékkel szükséges **helyettesíteni**, akkor olyan helyettesítő építési terméket kell megválasztani, amely megadottal azonos vagy annál jobb teljesítményértékű. A tervező jóváhagyása és az építető egyetértése szükséges. A tervdokumentációban meghatározott építési termék helyettesítésének tényét és körülményeit az építési naplóban rögzíteni kell.

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. Rendelet

22/A. § (3) azoknak az építési termékeknek, amelyeknek tervdokumentációban **nem került meghatározásra** az elvárt teljesítménye, az építményre vonatkozó alapvető követelmények teljesülése mellett a tervező, a kivitelező és az építtető közösen gondoskodik

27. § (5)e) szerint az e-napló mellékletei a teljesítmény nyilatkozatok

312/2012. (XI. 8.) Korm. Rend 62. § (2) bekezdés a) pontja szerint: Az **Építésfelügyelet ellenőrzi** az építési termékek beépítésére vonatkozó szabályok betartását.

312/2012. (XI. 8.) Korm. Rend

62. § (2) bekezdés a) Az Építésfelügyelet ellenőrzi az építési termékek beépítésére vonatkozó szabályok betartását

8. melléklet **A műszaki tervdokumentáció tartalmazza az építés termékek teljesítményjellemzőit** (értelemszerűen csak azokat, amelyek szükségesek az építmény alapvető követelményeknek való megfelelésének igazolásához, illetve, amelyeket a tervező a tervezési program alapján lényegesnek tart). Pl: lakóépület vagy nagyforgalmú középület kopásállósága, burkolótégla vagy védett falazatként használt falazóelem fagyállósága

A TELJESÍTMÉNY NYILATKOZAT ELLENŐRZÉSÉNEK GYAKORLATI SZEMPONTJAI

Az építésfelügyeleti helyszíni bejárás, szemle után az ÉMI szakértők az építésfelügyelő munkatársakkal egyeztetetten a teljesítmény nyilatkozatokat ellenőrzi:

- rendelkezésre állnak-e a TNY-ok
- a TNY-ban megjelöltek szerint történt-e a termék felhasználása
- tanúsító szervezet megjelölése megtörtént-e (ha szükséges)
- a betervezett terméket építették be, vagy helyettesítő terméket alkalmaztak

- leellenőrizzük, hogy az építési naplóban történt-e bejegyzés a tervtől való eltérő építési termék beépítése esetén
- amennyiben nem történt meg, az egyenértékűséget az ÉMI szakértője megállapítja a termék alapvető tulajdonságai és azok teljesítménye tekintetében
- Teljesítmény nyilatkozatban megadott teljesítmények megadása megtörtént-e
- jogszabályi előírások szerinti tartalom megadása megfelelő- e

ÉPÍTÉSÜGYI MINŐSÉGELLENŐRZŐ
INNOVÁCIÓS NONPROFIT KFT.

Köszönöm a figyelmüket!

Palotai Ágnes
szakértő, vizsgáló mérnök
apalotai@emi.hu
Építésfelügyeleti Iroda

2016. február 24.